

DÜŠEVNI LIST

Simon Milač, profesor
Drž. žensko učiteljišče
Maribor

Mésečne verske novine.

Vu iméni překmurske evang. sinjorije reditel
i vödvápnik: FLISÄR JÄNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morejo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsäki evang. dühovnik i vučitel.

Sküšávanje šatana.

(Mt. 4, 1–11).

Vnogo nevörvani lüdi i modrijákov se norčári z toga, da nás naša sv. matičerkev, kak dobra, skrbliiva mati večkrát opomina, naj se čüvamo i bránimo próti sküšávanji šatana. Právijo, ka je to smešno, ár šatana nega. Ali të lüdjé nepoznajo svét i nepoznajo samoga sebé.

Istina, ka tákšega šatana, kak ga má-lajo — z roglámi i z konjskimi petámi zagvüšno nega — ár šatan je hüdi düh, šteroga človek tak nemre viditi i nemre ga z rokámi prijéti. Za nás bi dosta bögše bilô, či bi ga viditi mogli, ár te bi se ga leži ognoli, prestrašili bi se od njega i ne míslim, ka bi se najšo človek, ki bi në etak skričo gori, váravši tô peklenško zvirino: odidi od méne! Vê jestejo mála, nevolne živázni, štere človek mrzí, ogne se ji, vkraj skoči pred njimi, në pa či bi zaváro šatana, toga z vsémi hüdbami napunjenoga, skvarjenoga dühá.

Ali šatan je čeden za sébe, ka nam ne pokáže svoj obráz. Zná, ka nás ovak leži zapela. Radúje se, či mí ne verostüjemo, mislivši, ka ga nega, rávno tak, kak se tóvaj, ali zgrablivi vük radúje, či pri hiži nišče ne verostüje.

Šatan nevidôč hodi med nami kak protivnik vsakoga dobroga, pobožnoga dela i lüdi napeláva na tô, naj zatajijo Gospodnoga Bogá, naj postánejo nepokorni Njemi i slüžijo hüdomi dühi. Da šatan do-

ségne svoj cio, ponüca za tô vsako orožje i priliko, vönagledne za sébe prilično vrémen i jálno, kak lisica, prišüta k človeki. Svoje hüde míslí zmés zméša med tvoje míslí; ka čedno brodiš, pa ne vzemeš na pamet, ka si zablôdo v svojoj pameti. Té hüdi svoje nečisto čüténje zméša med čüténje tvojega srcá i ne vzemeš na pamet, ka so tvoja nakanénja në tvoje, nego one, štere ti šatan diktáliva. Gda se ti vüsta na grêšno rêč, na preklinjanje odpréjo, šatan kriči vö ž nji, gda se ti rôka vövtégne próti imánji, ali živlénji bližnjega tvojega, šatan ti jo ravna, gda ti v očáj nevoščenosti, ali odürjávanja plamén gori, šatan fuda toga plámna ogen. I gda tak daleč prideš, ka zatajíš Gospodna Bogá, próti se postáviš völi Njegovoj, te je šatan že porüšo oltár Océ nebeskoga v srcé tvojem i gori je postavo svoj oltár, pri šterom boš molo, na šteroga boš svoje áldove prinášao — žalostno, në na žiték vekivečni, nego na vekivečno skvarjenjé.

Vnogo ji je, kí se dájo zapelati od šatana, ár šatan zná z kakšimi rečámi se trbê bližati k etomi ali k ovomi človeki. Tomi srmáki právi: Vidiš, té i té tvoj bližnji bögše živlénje má, kak tí, ne trpí glád, na lepšo oblêko njemi zide. Okradni ga, opústi ga! I té siromák tô rad čüje. Nepremisli si pa, ka mogôče si je on sam kriv — njegova zapravlivost, ali nemárnost. Nepremisli si, ka „človek ne živé samo z krúhom, nego z vsákov Rečjöv, štera z vüst Boži zhája.“

Mogôče té, komi je nevošćeni, má imánje, velko čest itd., ali mogôče nema zdrávja, híznoga méra — i ka valá brezi toga vsega svêta bogástvo?

Šatan zná skem kak trbê gúcati. Toga modriáka, gizdáve dŭše človeka, kí za velko diko, za velki hér séga, kí bi rad bio, da bi ga lŭdjé občŭdŭvali, napeláva: Ti si môder človek, kákši je malo na svêti, pokáži lŭdem, ka znáš, brodi nébo — zemlo i pokáži vŭ, ka nega Bogá i vsi do od tébe gúčali, kákši môder i batriven človek si. I vnogo ji zablŭdi zavolo svoje dŭševne gizdosti.

Tem zmožnim, kí bi radi cêlomi svêti zapovedávali, obri cêloga svêta kralŭvali, právi: Lehko pridobite cêli svêt, či se z menov zdrŭžite. Dá njim tanáč: Láž, bojna, prisiljavanje, prelijána krv, vdovic skuzé, sirotíc joč, hamišija, grêh vás za cêloga svêta gospôde dene. Nê poštvŭvati i milŭvati nikoga, samo naprê i vam se dájo králestva etoga svêta, vam dam njí díko, ali samo tak, či te mené molili, nê Bogá. I vnogo ji je, kí poslŭhšajo na šatanov tanáč i spozábijo se one velke pravice: „Ka valá človeki, či cêlí svêt pridobi, v svojoj dŭši pa kvár vadlŭje?“

Šatan je preveč jálen i nigdár ne spi, nego vedno okŭli hodi, liki erjŭjŭči oros-

lán, iskajŭči, šteroga bi pôžro. (I. Petr. 5, 8.) Ne poišče nás samo ednŭk gori, ár on nigdár neobtrŭdi.

Kak bi nás slabe lŭdi nê goripoiskao z svojim skŭšávanjem, da je ešče i Božega Siná, Jezusa Kristuša vŭpao goripoiskati i skŭšávati ga. Tak nesrámen zná bidti té hŭdi. Ali Jezus Kristus nam je példo dao, kak moremo odpraviti šatana. Z Rečjŭv Božov je zavrno toga hŭdoga i šatan ga je povrgao, gda ga je Jezus osramotio. Jezus Kristus, Odkŭpitelj naš nás je návčo boriti se prŭti skŭšávanji šatana z nebeskim orožjom, z Rečjŭv Božov. Či nam je tá v srcé zapisana, či pôleg té Rêči Bože živémo, te mo i mi zmágali, kak je Jezus zmágao nad tem hŭdim. Luther, naš reformátor i ž njim mi ne popêvlemo zopston: „Rêč Boža ostáne vsigdár, Njê nišče nemre prŭti . . .“ Juventus.

Skrbnost.

Písao: HÁRI LIPÓT, ev. dŭhovnik.

Dvá málara delata v ednoj cêrkvi. Eden rávno zgotovi eden lêpi, krasen kêp. I kak se razveseljáva glédajŭči svoje krasno delo, se spozábí, da on na visikom rušti stojí. V tom megnenji se tá zglédne te drŭgi málar i vidí, da njejev továriš včasí léko dolspádne z rušta v

Vŭren notri do smrti.

Edna hugenotska híštŭrija od W. Curtiusa.

(Poslovenčo: SILVÁNUS.)

Na ednom sprotolêšnjem dnévi 1683-leta je velka vnožina lŭdstva vkŭperprišla pred parlamentom v Toulousi. Nad lŭdstvom se je vidlo, ka so razdrašćeni, či bár so pazlivo posiŭhšali ednoga baráta, kí je v bližini vrát te parlament-ske zidine na eden kamen splézo i odnut je drŭžo svoje naprêjdavanje k lŭdém.

„Pŭrgarje,“ kriči te barát z erdêšim obrázom i med tém z rokámi nemirovno majuče v lŭfti, „nej je tŭ strašno, ka té jeretnički fiškáliš to svêto cêrkev i toga nájbole svêtoga očo v Rimi tak nesrámmo špotáriti i našemi nájpobožnejšemi kralé pokornost odpovedati vŭpa? Či to gospoda eti gori,“ i z tém na parlament pokáže z prstom, „vu njihovoj modrosti njega bē-

žat pŭstijo, té znájte, kak verniki, ka vam je za činiti.“

V etakšem glási je gučo ešče na dale dober čas, med šterim je to lŭdstvo z svojim obnášanjem kázalo, ka so te hujskajŭče reči pri vnŭgi na dobra vŭha najšle.

„Istino má te gospon Páter,“ právi eden debeli oštarjáš na tŭ, kak je te barát svoj guč skončo. „Či te jeretnik vŭpride, napravmo žnjim krátko procesijo. V vodŭ ž-njim! Garonne je nê daleč.“

„Na prijatel,“ vseché njemi vu rêč, eden dúgi sŭhi moški z smêšnim obrázom, „tŭ nihájmo mi, právda nam nedopŭsti tak daleč íditi.“

„Ka?“ skriči na njega te oštarjáš nemirovno, „nad vami se vidí, ka ste vi eden písáč. Ka bom jas pito za vaše zákone! Tečas nede méra vu našem králestvi, dokeč se cêlo jeretništvo vŭ nepreprávi.“

globočino na trdi kamen. Ne vŕpa ga opominati na nesrečo, ár mogôče ga z tém tak prestráši, da se taki zná zgoditi velika katastrofa, ali dônok more nikaj včinití, more toga človeka rešiti od gvúšne smrti. Prime svoj pemzlin, namoči ga vu fárbo i notrizamáže svojega tiváriša lépi i gotov kěp. Té drúgi málar zdá pár stopájov nazájstôpi po rušti i tak da bi se zdá prebúdo z dugoga sna i neprijátelsko gléda svojega tiváriša. Zdá v cáglost spádne, gda vídi, da je njegovo znamenito delo zničeno, pa ga je njegov tiváriš z tém mentüvao rávno od grozne smrti.

Kakša čúdna hištorija je tó! V zemelskom živilnji se túdi dostakrát z nami kaj prispedobnega zgodí. Nikaj prosimo od Gospodnoga Bogá v poniznoj molitvi. Tak si mislím, da tó našo molitev Bóg more poslúhnoti i nam tisto dati, ka prosimo. Žé tak mislím, da smo do cila prišli i té se tákše zgodí, ka smo nikak nê čakall. Bóg nam zniči naše račune i mi se zdá zbojím, v cáglost spádnemo, pa gvúšno, da nas je Bóg rávno z tém mentüvao od grozne smrti.

I zdá se zgliednimo nazáj na našo hištorijo. Če je v srdci tistoga málara živa vera prebivala, té je on gvúšno nê zgúbo svojo volô glédajôči svoje zničeno delo, nego vŕpao se je v dobrotivnosti i previdnosti Gospodnoga Bogá i tak je začno znôva málati svoj kěp. Tisti kěp je málao zdá túdi, ali zdá je dosta lepši bio,

kak pa prvikrát. I gda ga je zgotovo, je on dolprišao z rušta i tak je glédao svoje delo. Istina, da je kěp zdá dale bio od njega, kak prle i dônok je preveč lépi bio, z radostjov ga je glédao i z díkov je mislo na Bogá, ki ga je tak smileno mentüvao od grozne smrti i obdržao ga je živilnji, da naj dosta lepše, krasněše delo naprávi na Njegovo díko.

Drági moj brat i sestra! Kelkokrát si túdi ti v cáglost spadno, či si včasi nê doségno svojega cila? Jeli si meo tákšega hŕpa močno vero v svojem srdci, jeli si znao znova namálati on čúdevrêden kěp i zdá lepšega, kak ga je Boža previdnost vničila? Jeli si mislo na tó v svojem živilnji, da v žalosti, v trplěnji, v joči tebé Gospodin Bóg samo od grozne smrti rêši i vó ščé sprobati tvojo vernost, lŕbézen do pravice, lŕbézen do Zveličitela i do bližnjega tvojega?

Drági moj brat i sestra! Či na etoj zemli vsigdar ne doségneš želnege cila, či se dostakrát vkaniš, záto ne zgúbi vere, vŕpanja, lŕbéznosti, glédaj próti nebeskoj višini, moli Bogá, ár je On tvoj variváč, ár je On tvoj nájbôgši dobročinitel.

Treseti létna verska bojna.

(Poslovenčo: SILVANUS.)

Nadaljávanje.

Groznosti krič se je čúo po celom Nemškom. Zdá gda so že Tillyja grozni soldácke v Sásko vtgrnoli, si je končno odlôčo njé vladár, ka se k Gustáv Adolfi pridruži. I gda sta se tē-

Ešče bi vendar nadale gučo, či bi tak njegovo, kak cêloga lŕdstva pazlivost, eden moški, ki je rávno na parlamenta vráta vôtôpo, nej na sébe obrno. Od 30 do 40 lét je mogo star bidti i je vu talár bio oblečeni, šteroga so vu onom vrěmeni sôdniki i fiškálši nosili. Vu njegovoj cêloj bivosti je nika sympatičnoga i spoštüvanje zapovedávajôčega bilô. Gda je vôtôpo, ti bliži stojěči so vkrajstôpili i njemi mesto dáli, ti drúgi so pa samo glédali za njim. Samo te barát i edno pár drúgi se pestnice kázali za njim i z tihim psüvanjem se prtili.

Gda je te fiškálš žé odišo, píta špotlivo te pisáč toga debeloga oštarjáša: „No, prijátel, zakaj ste pa toga jeretnika vujdti dopústili? Samo stojte eti, tak da bi vam nogé korenjé pústile.“

Te oštarjáš se je pá šteo gorzburkatí, ali na tó se je eden njegov stári pivec túdi v guč

vměšo i je pravo: „Jas bi se túdi nej mogo toga jeretnika doteknoti. Čúдно blágo je on; gda njemi človek v oči poglédne, se tak občúti, da bi ga štoj zvězo. Pústimo ga i hodmo rájši z Jacques prijátelom, da si naše žédne guté malo namočímo.“

Na tó je te oštarjáš spoj veséli gráto, i te gospon pisáč se je túdi k njima pridružo, naj praj te mér zapečatijo. Ti drúgi lŕdjé so se pa túdi pomali zgúbili vu različni vilcaj próti dômi.

Brousson fiškálš je pa, ár za njega volo je to vnôgo lŕdstvo pred parlamentom vküperprišlo, mirovno sô po svojoj pôti, dokeč je do edne preci lépe zidíne prišo, vu štero je notri stôpo. Komaj, ka so njegovo prišestjé na pamet vzéli, preci njemi je edna mláda žena prótipriběžala, obiné ga i zakriči:

„Claude, dônok si prišo? Jas sem se že bojála, ka so te vu vôzo vrgli.“

va dvě šerega vjednila, je zadoségno Gustáv Adolf toga opuščávca Magdeburga na ravnini pri Leipcígi. Tam je prišlo do bitja. Tilly je valao za neobládanoga; ár vu 36 bitjaj je vsígdár, kak obládanik bio. Ali od Magdeburga naprê je nê meo več sreče. Kak je z ednoga bregiča to gormašêranje švédski soldákov pregledávo, je blêdi postano.

Gda sta tiva šerega prôti eden-drúgomi gorstánola, se Gustáv Adolf na sredino neso na kônji, z ednov rokôv dolivzeme klobúk, z drúgov pa meč prôti zémli nagne i z daleč čütêčim glásom moli: „Vsamogôči Bôg! Od ete obládnosti ali zgúbe visi vse. Zgledni se milostívno na nás, kí smo z daleča prišli se borit za slobodščino, pravico i za Tvoj evangelium. Darúj nam zmáganje za volo Tvojega sv. iména! Amen“. Jezero i jezero jih je pravlo za njim glasno: Amen, i té Amen je prišo tñdi z visine. Istina, ka so sáške trupé vu bég bile správlene od Tillyja i med tí prvi bêžajôči je bio te sáški vladár sam, kí je samo na dvě vórhôda zastavo svoje trupe. Gustáv Adolf je tó bitje pá vréd postavo i je to začêtno zmágo Tillyja vu eden strašen zgúbiček spravo. Zaman je proso, protio, preklinjao i jôkao Tilly, vse je svoje oslobodjênje vu bêžanjí iskaló. Tó je biló 7. septembra 1631.

Zdá je te neobládani Tilly po glávi dôbo i na ednók je dolispadno te kamen z srcá evan-

geličancov. Gustáv Adolf je bio te prvi za Lutherom, na koga samo ali z lúbéznostjov ali z srdom se lahko zglédne. Té dén je bio dén oslobodjênja. Nemški proteštánti so bili oslobodjeni i vadlúvánje zagvúšano. Gustáv Adolf je tñdi zadôbo nemškoga národa zavúpnost i lúbézen; pri protivnikaj pa, nájbole v Bêči je pa prestrašenjê kralúvalo. Gustáv Adolf je edno zmágo za tóv drúgov zadôbo. Dosta hercegov i grofov se je k njemi pridrúžilo i svoje trupe so vjednili z njegovim šeregom. Povsúd so njemi odprli dve-ri. Gustáv Adolf se je nájprve prôti Nürnbergi obrno, té pa prôti Frankfurti pri Maini, Mainci pri Reini i potom nad jug, prôti bajorskoga glávnomi váraši Múncheni. Poglavár Max je pobegno. Njegov generál Tilly je záto poskúso prêk vodé Lech Gustáv Adolfi prehod zastaviti. Ali zaman! Vu noči so švédi napravili po čunaj eden môst i so po strašnoj bitki doségnoli prêk vodé pridti na ovkráj. Z tém njim je cêla Bajorska odprêta bila. Pri toj bitki je Tilly sam teško oranjeni bio i je za 14 dní mrô. Vsakši se je bojava, ka te švédski král zdá zadomestí na tom katholičanskom váraši ona grozna dela, ka so Tillyja soldáki v Magdeburgi napravili. Ali Gustáv Adolf je dosta plemenitêše mislo. On je spoj na vereslobodščino mislo. Kama je prišao je rávno tak dovalo katholičánom svoje meše držati, kak je za evangeličáne slobodščino želo i tak za vsakše vadlúvánje po Kristuša re-

„Tak daleč je ešče nê, drága Marija,“ odgovori njê njéni môž, se smejéči. „Bár ta gospoda v parlamentí neščejo čüti to pravico, i nájpre či njim jo eden proteštánt povê. Záto je tñdi zaman biló zagovárjati to gmajno z Montaubana. Ona de razpúščena, ali za méne se ti nej trbê bojati.“

„Ali že po cêlom váraši gučijo lúdjé, ka te parlament ščê zaprêti dati,“ odgovori njemi žena ešče izda se bojéča.

„Tó bi se bogme z lehka zgôdilo, ár sam odkrito gučao,“ ercê Brousson zdá že ômurno, „ali kelko sam na pamet vzéo, je te ostre pámeti president, gosp. Fleubet, tó nej tanáčivo.“

„Nebi mogo ti vu tvojem guči bole pazlivi bídti?“ ga píta žena, i na nej se vidi, ka se preveč bojí za njega.

„Ali naj zatajim pravico, Marija?“

„O, tó jas níti neščem,“ skriči ona i se

začne jôkati, „ali či bi tebé zaprli, ka bode z nás i z decé nájne?“

„Nej se ti trbê za toga volo na telko bojati,“ trôšta Brousson to skuzêčo ženo. „Či je tó Boža vola, naj jas za Njegovo dugovánje trpeti morem, té On bode naša môč i oča nájne decé.“

Pomali se je spomérila ta žena i sta vu hišo stôpita.

Na večér toga dnéva je Brousson sam sedó vu svojoj délavnoj dvoráni. Rávnó je različna pisanja dokončo i v premišlávnanje se je písto. Nevola te reformirane cêrkvi je njemi preveč na srdci ležála. IV. Ludvig král je žé od dvajseti lét mao vsígdár bole dao občütiti svojo prôti-proteštantsko mišlénje. Te Edikt z Nanteša, šteri je proteštántom vere slobodščino i do zagvúšne mere, Božeslúžbe držati dopústo, se je vedno bole zavrgo. I nájpre vu zádñji pár létaj se je

čaj: „Ka ščete naj lüdje z vami činijo, tak činte i vi žnjimi (i nê kak oni z vami delajo, tak činte i vi.)“ On je dobro znao, ka je vera vsakšega privatna last i z silov jo na nikoga nemre privézati. Zato je Müncheni tudi smileni bio. Samo té váraš je mogao edno veliko šumo pláčati. Tudi 140 štükov je z seboj vzelo, šteri so vu skladárnici pod podom skriti bili i so je najšli, med šterimi je vu ednom 30,000 Dukátov (pénež) bilo skriti. Gda je Gustáv Adolf z várašá dale šo, je lüdstvo napunjeno bilo z hválov proti njemu i vsakše dete ga je dičilo.

Kak se je vu celom Nemškom obrnulo! Skoron vse je vu rokáj toga pobožnoga kralá bilo. I on je dnok ponizen bio i se je nê spozábo z svoje preminjenosti. Gda je pred Ingolstadtom edna štükova krugla njegovoga konja i pri njem stojéčega grofa z Baden-Durlacha bujla, je pravo: „Človek, ti moreš mrêti, od etoga šorša me ne reši niti moje obládajóče rožje, niti moje visiko rojstvo, niti moja koróna. Kak Bóg šče! Či me šče odvzêti; té nájde On za njegovo pravico ednoga vredněšega bránitelá!“ Či bár njemu je pò Europe srečo želêla, se je dnok nê zviso. Ednok pri ednom skôzmašêranji ednoga várašá se je lüdstvo na telko veselilo, ka so vnôgi na kôlena spadnoli i so se za bláženene občútili, či so se njegovi nóg, plášča, ali sáble doteknoti mogli. Tò se njemu nê vidlo i je erkao: „Jas se bojim, ka me Bóg za volo no-

rosti etoga národa ešče pokaštiga, ár me čestijo kak ednoga bolvana.“

Z velkov ômurnostjôv je držao gori réd vu svojem šerégi. Dostakrát so se mogli soldáki okôli táborskoga dühovnika združiti na molítev i poslušati reč Božo. „Te dober krstšenik je tudi dober soldák!“ je meo šegô praviti. Vu njegovom šerégi so dosta evangeličanski verski pésem popêvali vu švédskom i nemškom jeziki. Nájmre Lutherovo pesem: „Trdi grád je naš Bóg zmožni“, je dao popêvati z sprevájanjem soldáčke muzike.

I dnok, ete junáški žitek je tudi mogao svojemi tragičnomi konci se približavati. Novembra mēseca 1632 ga leta sta se pá najšla téva dvá šerega na ravnini pri Leipci i pri Lützeni je prišlo do bitja. Eto pôt je Wallenstein bio, ki se je z Gustáv Adolfom borio. Ete je samo 18,000 borcov meo pri sebi, Wallenstein pa 22,000 i v bližini je čakao z 12.000 lüdstvom Pappenheim generális na Wallensteinovo kivanje, njemu na pomôč idti. Gustáv Adolf je občúto svoj šorš, svojo ráno smrt. Malo pred tem je slobôd vzeo od svojega vörnoga kancelára Oxenstierno i od svoje lüblêne tívárišice Kleonore, šteriva sta zato prišla na Nemško, naj kralá poglédneta. Te kral je pred bitkov celo nôč vu svoji kôlaj bio. Na útro je tá vrgao svoje zaslôbo z rečmi: „Bóg je moja zaslôba!“ Pri útrášnjoj molitvi so trombônte „Trdi grád“ pihale. Gda je pa edna

odútrávanje na telko povékšalo, ka se je viditi dalô, ka to proteštantsko cêrkev spoj poničiti ščejo. K tomú je ešče tò prišlo, ka so evangeličáni, truc na to veliko nevarnost, vu šteroj so bili, sami nê bili edne misli i vküpdržánja. Toj máloj črédi ti odlôčeni so proti bili v velkoj vnožini oni, ki so gotovi bili popústiti. I dnok so mogli vorcani naprávleni bidti, či se je nê štêla ta cêrkev ti odlôčeni vu protivnikov rokê dati. Dokeč se je Brousoni vse tò vu glávi premetávalo, z etimi rečmi stôpi notri na náglu njegova žena: „Claude, vünê eden sodnijski sluga čaka, ki k tebi šče idti. Vendar te ne bodo pred parlament zváli, ali ka bi te zapri.“

„Tò jas ne verjem! Pústi ga samo notri!“ odgovori Brouson mirovno.

Ta žena vóide i te sluga notristôpi. Prêk je dao Brousoni edno pismo od gosp. presidenta Fleubeta z prošnjôv, naj njemu do drugoga dnéva odgovor dá.

„Jas ne zamúdim gospôdi presidenti vütro odgovor dati,“ erché Brouson, prve kak bi pa pismo ôdpro, te sluga je odišo.

Hitro ôdpré Brouson tò pismo i čté:

„Visiko pošttivani Gospôd! Vi ste dnes pri vam prekdánom zagovárjanji te Montaubanske cêrkví, Vaše talente i govorenja zmožnosti vu tákšem posvétí notripokázali, ka jas nemrem prestánoti, ka bi Vam moje srečeželénje nej povedo. Samo je tò žalostno, ka je etakši dár nêj vu našega nájmilostivněšega kralá i domovine slúžbi, nego vu ednoj jedinoj vadlúvánjskoj partáji. Zato parlament pripoznavši Vaše délavnost, želê, naj Vás za k Vam pristojni délakrôž zado- bi, i je odlôčo, Vam ednoga parlamentskoga tannáchnika mésto pontúdití, ped tém málim pogojom, da se pripoznate k verovadlúvánji našega milostivnoga kralá, ár Njegovo Veličanstvo želê, naj vsi Njihovi slúžbenci Njihovo verovadlúvanje májo.

gôsta meglja začétek bitja zadržála, je Gustáv Adolf sam začno svojo lübléno pesem popévatí :

Nevcagaj, oh čréda mála
Naj ti ne prestrašo srdca
Vnôgi tvoj' protivniki!
Bár z besnôčov ido na té',
Ti trepečeš, točiš skuzé!
Nemrejo ti škôditi!

Céli švédski šereg je za njim popévaó. Meglja se je prôti 11-stoj vóri gorzdignola. Na tó je dao král znamenje na začétek. Sklüčo je roké i meč prôti nébi zdignovši je zakričo: „Ovo vu iméni Gospodnovom naprê! Jezuš, Jezuš, Jezuš pomágaj mi dnes se boriti za díko tvojega svétoga Iména!“

Bitje se je začnólo. Švédi od svojega junáškoga kralá vodjeni so naprêvdarili i casarski šereg se je začao nazájvléčti. Na tó je prišao Pappenheim na pomôč i so švéde na onoj stráni nazáj zbili. Gustáv Adolf je sam vodo svoje konjenike na pomôč tim nazájzbitim. Kak eden vihér je vdaro na protivnike. Med tém je meglja pá gôsta grátala i soldáki so zgübili z ôči svojega vodítela. On je preveč blüzi prišao k neprijátelskim lëbkarom i je najprle eden streláj vu rokô, té pa vu pléča dôbo. Na tó je dolispadno z konja z zdühávanjem: „Bôg moj, Bôg moj!“ Soldák, ki je njegovo rožjé za njim noso, njemi je pomágao nazáj gorstánoti, ali tó je že né šlo. Te soldák je sam dôbo eden streláj, ali

je dônok znaó ešče pred smrtjôv svojov níkelko od ti zádni minut kralá svojega tim njegovim nazvéstiti. Eden neprijátelski soldák je prišao do njidva i je pitao, ka što je te oranjeni. Gustáv Adolf njemi je sam povedao, ka što je on i na tó je ešče eden streláj dôbo vu glavô.

Gda je te dobro poznáni konj Gustáv Adolfa sam, brezi vértá prišao nazáj, se je hitro razšürjávao glás: naš král je mrtev! Sledi so najšli njegovo mrtvo tëló. Edna strašna bolézen i čemér je zavzéó te švéde, štere je zdá že na kralá prvêšo zapôved herceg Bernhard vodo nade. Kak nadraščeni orosláni so se vrgli ti švédi na protivnike, naj zadomestijo svojega lüblénoga kralá. Tak so zadôbili zmáganje. Šereg Wallenšteinov je béžao, ešče Pappenheim generáliš je tüdi spadno. Ali ta obládnost je dosta koštala; Gustáv Adolfa je več né bilô.

Ali te král evangeličanskoga verevadlúvanja je né spadno; Kristuš, nebeska obramba vere evangeličanske! — Gustáv Adol je samo škér bio vu Boži rokaj.

Ešče 16 lét je opüščávála ta grozna bojna po celom Nemškom i voditelji, ki so vu šóli toga velikoga švédsckoga kralá bili vzgojeni, kakti: Bernhard z Weimara, Wrangel, Banér, Torstensohn i ešče drügi so se borili z premenlivov srečov, gda na severi, gda na jügi, gda na shodi, gda na záhodi Nemškoga. Francuška z svojim jálnim ministrom Richelieu-m, ki je nemce

Vu vüpanji ednoga náshajnoga odgovora ostánem Vam dobro želéči—Fieubet, president.“

„Kaj? Naj nevôren postánem?“ zakriči Brousson, kak je to pismo prečtéó i je goriskočo z stólca. „Tô vüpajo od méne misliti, na tó, ka sam dnes mojo vero tak stálno prípozno? Nigdár né! Jas ščém mojemi Gospodni veren ostáti, či de me tó včasi moj žitek koštalo.“

Nervôzno i z velikimi stopáji je hodo goridoli po hiši, dokeč so se dveri pomali odprle i notristôpi žena njegova, ki se je né mogla duže spomériti nad tém, ka je te sluga od njenoga možá štéo.

„Claude,“ pita ona, kak je njegovo nervôznost vidla, „ka se je zgôdilo?“

„Eto, moja lübléna, či sama!“ odgovori on i njé tá dá pismo. Z drgetajôčov rokôv je vzéla ona to pismo i je je prečtéla.

„I ka odgovoriš gospôdi presidenti?“ pita ga radovédno.

„Ka jas ráj svoj žitek zgüxim prvlé, kak bi pa svojo vero zatájó,“ odgovori Brousson stálno. „Nemreš se ti vu Bôgi vüpati, drága žena,“ nadaljáva on, kak jo je pá se skuziti vido, „ka nás On nevardeva obri naše môči?“

„Jas bom posküsilá Claude,“ odgovori ona jôčič, „Bôg de kre méne.“

Končno se je vküperpobrála i je vóodišla z hiše, Brousson si je pa doliseo, naj eden odpovedajôči odgovor napiše presidenti.

II.

Za pár mësecov sledi, na ednom vrôčem dnëvi Juniúša na večar, je eden mládi clovek ostavo na konji St. Pons váraš „de Tomiers“-a. Okôli 25 lét je mogo star bidti, visikoga zrása, z sympatičnim obrázom. Njegovo držánje i sábla, štero je noso, so ga za ednoga nemešnjáka dalé viditi; ali vse drügo je pa tó kázalo, ka on eden potlúvajôči trgôvec more bidti. Pôt, po

oslabiti šteo, se je nê samo z pênezi vmêšao, nego z trupami tûdi vu tô bojno, štera je več nê z verskov navdûšenostjôv, nego z slêpe srditosti bila pelana i treseti lét je vdêrjala po cêlom Nemškomorsági. Nevola je bila velika. Váraši i vesnice so ležale vu pepéli, cêle krajine so bilé neebelane; glád, meč i peštiš je te vékši tál národa pokôso. Od Augsburga 90.000 mestančarov je samo 6000 ostalo. Vu Pfalci, toj lêpoj krajini je samo eden pêtdeseti tál ostalo mestančarov. Ali tô je bilô ešče nájhûjše, ka je to hotlivo živilenje ti casarski soldákov pokvá-rilo národa poštenost i jákost. Vse je že mér želelo. Končno se je tè tûdi skleno v Osnabrúcki, i v Münsteri v Westfálji, záto se zové té mér „westfáljski mér“. Francuše so dôbili te lêpi Elsas i švédí Pomeránijo pri Baltiškóm morji.

Mérne pogodbe, štere za cêrkevno zgodovino so jáko velke znamenitosti, so sledêce: Evangeličáni i katholičáni so vu svoji pôrgarski pravica j ednáki; kalvíni májo edne i iste pravice kak lüteráni, tak i vu Hollandiji i Švájci se njim prípoznajo ednáke verske i politične pravice; od vsê proteštántov prevzéta verska imánja i vrédnosti ostánejo njihova. — Zaman je te pápa etomi méri prôfistano.

Či bâr ka je evangeličanska vera rêšena bila, dônok je ešče stô lét trpelo, dokeč se je Nemška, od vnôgoga krviprelêvanja i ran te strašne trestilétne verske bojne vózvrátila i nazájpomogla. (Konec.)

Ka nás včí električna žárnica z svojga živiljenja.

(Z češčine poslovenčo Korošec Vekoslav ev. misionar.)

Pazite kâ vam ščém povedati. To so moja lastivna doživlênja ino sam zagvûšena, drági čítitel, ki ti lehko slúžim. Zagvûšno boš pravo; čúдно da bi se od méne kaj návčo. Ali opominam te, ka je od méne v Bibliji napisano. Znam, ka se tam ne zovém žárnica, ali Gospon Jezúš právi tam od posvêta i lampaša i vu tô sam tûdi jaz pričeta.

Spominajte se, kaj je pravo Odkûpítel od lûdstve, ki so v Njem vervali: „naj se svêtlí vaša svetlost pred lûdmi.“ (Mátaj 5, v. 16) Nê je li vu tom povêdano, ka se lûdjé včiti májo od nás? Záto vam ščém nikaj povedati z mojega živiljenja.

Spominjam se, kak me je eden dén nikšni môž z papêra vóodsúko, i me je na eden visiki drôg pritrdo. Prvle nás je dosta bilô vkúper v papêre zavite, zdâ smo se pa mögle lôčiti.

Hitro sam spoznala moje okolšćine. Na eden visiki drôg sem bila pritrđena, šteri je na ednom brêgi potoka bio vkopani v zemlô. Té potok je precí šúrki bio i prek njega je edna vôska brv bila položena. Nê daleč od méne je edna jablan razprestêrala svojo korôno.

Dostakrát sam se tóžila, ár sem sáma bila, moja nájbližnja pajdáškinja je daleč bila od mé-

šteroj se je jezdo, je kre edne ménše vodé pelala med zadosta visikimi bregámi, tûdi vedno po logáj skôz i po vnôgi tákši mêtaj, gde se je stálno bilô bojatí, ka pôtnika rôparje napádnéjo. Záto so toga našega mládoga trgóvca žé vu váraši, gdé je na sálaši bio, opominali, naj nepotúje na dale sam vu nôči, ali on se je žé na telko domô želo v-Nimeš, ka vu svojem kônji i rožjê se vûpavši je nadaljávo pôt svojo. Vûpo se je, ka ešče prvle kak de pa nôč, príde do, približno štiri vóre daleč bodôčega váraša Olargues. Hitro se je jezdo i polovice pôti je že brezi vsáke neprilike za seboj meo. — Pôt njegova je rávno skôz ednega logá pelala, da je edno sfúčkanje čúo i za edno megnjenje na tô je edna krugla kre njega táfúčkala, štera je doségnola njegov klobúk brezi toga, ka bi vu njem kákši kvár vćinila. Na tô so se trijé, divje vóvidôči môški súnoli na njega z gostérja, eden od

njih je konja zgrabo za vúzde, têva drúgiva sta se pa na mládoga trgóvca vrgla. Ete hitro vó-zgrábi z turbe pištolo i je ednomi od ti rôparov v rokô strêlo, ka je ov od bolećine gorskri-čo i edno pár stopájov nazáj postao. Ali medtém gda je té mladénc z tov drúgov pištolov strliti štéo, je tak močen vdárec dôbo na glavô, ka je doj z konja spadno. Ali vu tom megnjenji se je konjév trapêranje čúlo i precí na tô so se trijé konjeniki zavínoli na pôti prôti tim rôparom. Kak so tô ti rôpari na pamet vzéli, so vse tam pústili i preklinjávajôč odbêžali. Ti konjeniki so hitro tam postanoli, kak so na pamet vzéli to nevolu toga mladénca i eden med njimi je náglo z konja skočo i je záčao pregledávati toga mrtvo ležéčega mládoga človeka.

„Jas tak míslim, gospon Brousson,“ erčé ednomi od ti dvá sprevodnika, „ka je nê preveč nevarno oranjeni. Tak se vidí, ka je eden vdá-

ne. Tò me je pa nájbole žalostilo; zakaj sam mogla rávno jas eti bidti na tom samotnem mestí. Tò mi je nê dalo méra, zakaj morem rávno eti bidti, da bi dosta več veselja méla, či bi vu váraši na ednoj vilíci lahko svétíla, gde bi ľudstvo dónok hasek melo od moje sveklošče. Zvêdla sam, ka so moje pajdáskinje vse v váraši, z šterimi smo nigda vküper bílé i tam májo srečo svetlost svojo razšürjavati.

Znála sam to, ka sam záto na svéti, ka naj svétim i kázem pôť. Ali zakaj rávno eti? Je tá moja slúžba nê nepotrêbna, kelko ľudstva ide eti mimo? Kelko so bole srečne moje pajdáskinje, štere telkomi ľudstvi smêjo svétiti, — kak rada bi méníla eto mesto! Ali mojo žalost je nišče nê zarazmo, tò sam pa spoznala, ka moja slúžba je eti zama.

Zgòdilo se je pa ednoga spárnoga dnéva, ka pròti večéri so prišli kmični obláki i za krátek čas strašen vihér. Z oblákov se je lévalo kak z škafa. Deždž se je nê dugo lévao, ali močna voda je prišla vu potòki. Vihér se je vtišao, ali voda je vedno bole rásla vu potòki tak, da je doségnola to brv. Ti silni válovje so vtrgnoli brv i so jo z seboj odnesli.

Za krátko vrêmen sem vidla dvá moška se približavati. Zagvüšno sta bílá oča i sin, šteriva sta na drúgo strán potoka štela pridti. Gda sta bliže prišla, sam njiva spoznala, ár sam je že pákrát vidla. Gda sta do potoka prišla, stáne

te staréši i erčé: Vidiš Janči, kak je dobro, ka je eta žárnica eti, či bi je tú nê bíló, bi lahko v vodò spadnola i se vtopila. Na tò sta se nazájobrno, ár sta nê mogla prêk potoka priti.

Nigdár ne pozábim té čas. Zdá sam spoznala samo, na kelko je potrêbna moja slúžba eti. Dvá človeka sta bílá rêšeniva od stálne smrti i jas sam mislíla, ka mi je nêpotrêbno bidti eti. Nê sam razmíla kak glávno je spunjavati eti slúžbo. Od toga časa sam se veselíla, ka rávno jas sam na etom mestí, naj svétim i pôť kázem. Dráži čtítel! Ne vidi se i tebi nepotrêbna tvoja slúžba na tom mestí, kama te je Gospodin Bòg postavò? Vörješ, ka te Gospòd šče ponúcati, ka naj ti túdi pôť kážeš na Njegovo čést. Záto dáj tvojemi posvêti daleč okòli tébe svétiti! „Vi ste svetlost etoga svéta!“ (Mátaj 5, v. 14.)

Prečti si Mátaja evangeliuma 5. tál 14–16 veršu!

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Rêč križa tèm, kí se skvarijo, je bláznost; nám pa, kí se zveličamo, je Boža môč.“ (I. Kor. 1, 18.)

Črstev verski žíték vu Zagrebskoj fari. Zádnya numera cèrkevnoja lista Zagrebečke fare naše ogvüša nas páli od toga, ka kakši črstev verski žíték i dúhovno delanje jeste vu etoj gmáni. Fárna diakonissa po nedelaj zadvečara vküpersprávla okoli sébe deklíne k-popévani, k-

rec dôbo na glavò, ali te klobúk je toga vdárca môč gorzadržo. Tak mislim, ka de z ednim otečenim búkom záto dale lahko šò. Či bi malo vodé meli, bi hitro k sebi prišo.“

„Ah, Bernier,“ odgovori te oberčeni fiškáliš, „voda je nej daleč esi i jas jo včasi prinesém.“ Z tèm cügle tomi trétjemi konjeniki prêk dá, doj skoči z sedla i za pár minut je že prineso vodò vu klobúki svojem. Po krátkom trúdi se njim je posrečilo toga mladénca gorodtaviti na telko, ka je k-sebi prišo.

„Gde sam jas?“ pita te mladénec čüdúvajòči se, gda je oči goriodpro i je te tri konjenike zagledno.

„Vi ste med prijátelmi,“ odgovori njemi Brousson, „razbojniki so vás napadnoli i mi smo rávno vu právom časi prišli, naj vás lahko oslobodimo.“

„Ah, ja, žè se spominjam, trije so bili proti

ednomi. Močno so me vdarili. Jas bi bio zgübeni, či bi vi nej prišli. Jas vam zahválím!“

„Vi ste nam nikše hvále nê dužni, prijátel mládi,“ erčé njemi Brousson, „zahválte tomi, kí je tak ravno, naj mi vu právom časi pridemo.“

„Istino máte, Gospodni sliši vsa hvála,“ odgovori te oranjeni, kí je z Berniera pomočjòv gorstano i si je na eden veliki kamen seo, šteri je blúzi k pôti bio. „Ali smem zdá že pitati, koga je Bòg na moje oslobodjenje poslaò?“

„No,“ odgovori njemi Brousson, se smejećí, „tò vam lahko povêmo. Jas sam Brousson fiškáliš z Toulousa i . . .“

„Kaj? Vi ste Brousson?“ kriči te mladénec brezí toga, kaj bi njemi na dale dao gučati, i z mésta je skočo.

„Ja, to sam jas!“ právi Brousson lübezno.

„Tak sam jas med verebratmi,“ nadaljava ov, „jas pa sem z gmajne, z Nimeša.“

čtenjê dobri knjig i k-drŭgomi prijétnomi včenjê i medsebnomi zgovárjanj; obiskávlje betežnike; siromákóm odetel i hráno vkŭpspráva itd. G. pŭšpek vsako nedelo zadvečara tŭdi po hrvatskom jeziki držijo biblijsko vŭro, štero posebno naši tápriseljeni prékurmurski verebratje radi obiskávljejo, ki nerazmijo zadostno nemškoga jezika.

— Žensko drŭštvo vsako srêdo zadvečara žene i deklina správa vkŭper k-skŭpnomi rŭčnomi deli i k skrbstvi za siromáke, itv. Takš i gibni verski žitek je vsegavêč vlečêca môč tŭdi za drŭge vernike. Zátó v Zágrebi vsáko leto več ino več drŭgi vernikov prékstápla vu evangeličansko cêrkev. V zádnoj numeri smo tŭdi iména osem osêb čteli, štere so vu tekáji ednoga mēseca prestŭpile na našo vero. — Pri nas v Prékurmurji smo od spodobnoga verskoga delanja ešče daleč zaostánjeni. Tomi je pa stanovito najvêkš i zrok tŭ, ka je malo delavcov pri nás.

Sobočko evang. žensko drŭštvo je svoj létni gjŭlêš februára 12-ga držalo. Eto agilno, delavno drŭštvo se je k-koncovi približalo k-svojemi zdávnjemi želēnji: k-cêrkvi zmálanji. Po dugšem vrêlom pobéraniu áldovov, je na té svéti cil 27.608 dinárov prišlo vkŭper. Gjŭlêš je zvoló, ka proračun i načrt dá zgotoviti i či de mogôče, tak vu etom prišestnom leti Božo hižo vŭ dá zmálati. Med diákmi je goriraztálalo ženskoga drŭštva štiri fundáciov intereš: 407 dinárov. K-koncovi je skončalo, ka na dobrŭtnikov

spŭmenek pri mrtveči prilikaj po etom toga na škrinjó nepoloži venca, nego na tákšega rēšenje gvŭšno ŭmo na diákoniški fond darŭje. Pŭleg toga skončanja je pri mrtvečoj priliki Benko Števana dobrŭtnika spŭmenek 260 dinárov aldŭvalo na diákoniski fond. Etakša nasledŭvanja vrēdna darila so náimre vu tŭhinski proteštántski orsáčaj v-návadaj. Bár bi se i prinás predomáclile!

Gornja Sláveča. Na Gustáv-Adolf Podpornico drŭštva je vkŭper prišlo vu našoj fari po občinaj: Gornja Sláveča 108 Din, Dolnja Sláveča 84 Din, Serdica 25 Din, Rogaševci 65 Din, Sotina 57 Din, Sveti Jurij 26 Din, Kuzma 87-50 Din, Večeslavci-Pertoča 31 Din, Nuskova 39 Din, Gornja Lendava 99 Din, Vidonci 15 Din, Šolska deca so darŭvali 90-75 Din, offert. na Trejkrálovo 74-25 Din. Vsevkŭper: 801-50 Din. — Po etoj poti tŭdi topla hvála vsém daritelóm! Bŭg naj njim nazáj pláča ete z nojom lica správlene dári!

Gornja Sláveča. Naša fara je darŭvala Apačkój filiji: 1 stári oltárski kēp, 1 rdêči oltárski pokrív, 1 stáro mošnje i edno garnituro sv. posŭdo za vŭobslŭžávanje Kristušove svéte večérje.

Turobni glási. Vu gor. slávečkój ev. fari so ostavili nás zádni mēsec: febr. 16-ga Prem Terezija roj. Werner vdovica vu Gor. Lendavi 89 leti starosti; febr. 17-ga Wagner Terezija roj. Katzbeck, vdovica vu Gor. Sláveči 78 leti sta-

„Z Nimeša?“ pita čŭdŭvajŭč Brousson. „Rávno tá idem jaz z mojima prijáteloma z Bernierom i Natalom, šteriva sta kak odposlanca Uzéske i Alaiske gmajne, na našem gjŭlêši v Toulousi bilá.“

„Ah, vi idete z odposlanstvenoga gjŭlêša z Tuolusa? Je nej vam neprijétno, či vás pitam, ka ste skončali?“

„Sledi že vse zvête, mládi prijátel,“ odgovori Brousson, „zdá je bole glávno, naj vidimo či te z nami lahko šli, ár mi ne smêmo eti ostánoti.“

Ti trijé moški so goripomogli toga mládoga trgovca na konja, ki se je za Favre imenŭvao, i so nadaljávali pŭt svojo.

„Té ste vi žê tŭdi čŭli od odposlanstvenoga gjŭlêša?“

„Zagvŭšno, i sam se z drŭgimi vréd jáko radŭvo, ka je končno do toga prišlo, ka se vor-

cani napravijo za bránitev našega vadŭvánja.“

„Ovo, na tom gjŭlêši z šteroga mi zdá idemo, se je skončalo, ka vu vsê cêrkvaj od 27-ga juniuša se Bože slŭžbe slobodno i odkrito lahko držijo i te porŭšene cêrkvi se naj na nŭvo gorizazidajo; na mesto ti pobegnjeni dŭhovnikov naj drŭgi pridejo; naj fararje, ki ešče vu svoji slŭžbaj stojijo, na svoji méstaj ostánoti morejo. Tŭdi kralê smo odgovor napravili, ka mi králeskim zapovēdam nemremo bŭgati, či so one prŭti Božoj zapŭvedí.“

„I eta skončanja morejo vu cêrkvaj vŭvpe-lana bidti?“

„Vsakše formo, jas rávno zátó idem v Nimes, naj tam délam.“

„Jas se bojim,“ erčé Favre „ka eta skončanja tam na protivnost nájdejo.“

„Tŭ znam, mi sami mámo tam vnŭge neprijátelje, ki bodo pravli, ka mi preveč daleč ide-

rosti; febr. 19-ga Hajdinjak Jožef, oženjen, vu Gor. Slaveči, 77 leti starosti; febr. 22-ga Šárkánj Jožef, samec, v Nuskovi 67 leti starosti; febr. 24-ga Hajdič Jánoš, oženjen, vu Vidonci 48 leti starosti; febr. 26-ga Brátec Jozefa roj. Huber, vdovica iz Gor. Sláveče, 76 leti starosti — Naj májo eti vöpreminöči sladtek grobski sën i blájženo goristanënje! Ti nazàjostánjeni naj si počínëjo vu Božem ravnánji! Do pávidënja!

Himen. 1933. febr. 22-ga je g. Gaberšek Franc, financijski podpregledník iz Stolca (Primorska banovina) r. k. vere, vu evang. cërkví na Gor. Sláveči pred sv. oltárom do groba obstojéčo lübézen oblübo svojoj zebránoj záročnici gdč. Fartek Fridi iz Kuzme, lüblënoj čëri Fartek Janeza gostilničára i župana. — Vnogo sreče želëmo etomi mládomi pári!

Samovolní dári na goridržánje Dŭševno-ga Lista: Šoštárec Matjaš Puconci 5 D, Kološa Jožef sabö Puconci 10 D, Titán Jožef š. ravná-tel Puconci 10 D, Banfi Števan Šalamenci 2 D, Vlaj Franc gost. Lemerje 10 D, Vrešics Viktor gost. Vaneča 5 D, Kühár Štefan morávske fare inšpektor 100 D, Bánfi Jožef obč. kur. Moščanci 10 D, Grábar Šándor Čakovec 6 Din. — Radi bi nadaljávali Srdčna hvála!

Dári na Diački Dom v puconskoj fari po zlátöj knigi: Temlin Jenö Pužavci 30 D, Kovatš Franc trg. Puconci 20 D, Kozic Štefan Pertoča 10 D, Kološa Jožef sabö Puconci 10 D, Rehn

mo i po naši stopájaj cëlo našö vero v pogübel sünemo. All mi mámo dönok edno pár odlöčëni prijátelov, ki kre naše stráni bodejo.“

„Tö je istina. Naši predgarje Icard i Peyrol sta odlöčëniva možá, šteriva ta z cëloga srcá pomagála skončanje toga odposlanskoga gjülëša, all ovima drügima, Cheyroni i Paulhani se ne vüпам, i konsistóriumá president zná tüdi eden odávec bití, právjio ka té baron St. Come se je na skrivoma králeskomi dvori ödao. Jas mislim, ka tö edna trda borba bode z nevörnimi.“

„No,“ erčë Brousson, „Bög sam vodi svoj regiment i de se že brigo za njegovo v pregánjanji bodöčo cërkev.“

Med tákšim zgučávanjem so dosëgnoli ti štirje možki brezí vsakše drüge neprilike Olargues, gde so prenöčili i svoje potüvanje na drügi dén nadaljávali.

(Dale.)

Jánoš trg. Tišina 50 D, Škrabán Lajoš Skakovci 10 D, Kühár Mária poštarica Puconci 100 Din. — Istínska hvála!

Dári k-nesprhlivomi venci v spomin na Luthárovo Flisar Šarolto za Diačkoga Döma štipendij: Podlesek Jánoš Predanovci 10 D, Merica Štefan Predanovci 20 D, Varga Kálmán Šalamenci 10 D, Žököš Ivan Šalamenci 10 D, Čarni Franc Sebeborci 15 D, Kühár Vilma Puconci 10 Din. — Nájsrdčëša hvála za té korine poštüvanja.

Turobni glási. Ostavili so nás zádñji mësec z Puconske fare: Bükvič Kálmán v Lemerji star 26 lët; — Vlaj Mikloš v Predanovci star 76 l.; — Horváth Kata, roj. Fartelj v Dolini stara 74 l.; — Hašaj Mikloš na Vaneči star 81 l.; — Kránjec Štefan v Andrejci star 62 l.; — Janža Štefan v Šalamenci star 77 l.; — Šinkéc Šándor na Vaneči star 76 l.; — Kúčan Mihálj v Sebeborci star 82 l.; — Flisar Ana, roj. Dervarična Gorici stara 60 l.; — Škrilec Franc v Brezovci star 36 l.; — vu Vučöj-gomili je premino eden vzoren möž, veren čtenjár Lista našëga Cigüth Jánoš star 51 leto. — Naj májo eti vöpreminöči sladtek grobski sën i blájženo gorstanënje!

Dári na D. Lendavsko evang. cerkev. V Püconskoj gmajni — Vës Markišavci: Vlaj Ivan 50 D; Veren Štefan, Franko Jožef, Franko Mikloš (žup.) 20—20 Din; Franko Mikloš gm. blag; Franko Štefan (39), Bánfi Mikloš, Cipot Marija, Franko Štefan (33), Temlin Viktor, Vukan Mikloš, Cipot Franc, Šoštárec Mikloš, Kerčmar Mikloš, Kočar Matjaš, Škrilec Matjaš, Franko Matjaš, Rituper Mikloš, Barbarič Franc, Franko Mikloš (41), Fartel Jožef, Flisar Jánoš, Sečko Ivan, Dervarič Štefan (r. k.), Kumín Jožef 10—10 D.; Kumín Franc 15 D.; Zankoč Ilona, Tkauč Ana, Grábar Mikloš, Mörec Rudolf, Varga Franc, Škrilec Alojz 5—5 D. — Vsevküper 365 Din. — Pobéráči: Kumín Jožef, Franko Mikloš.

Vës Polana: Péntek Franc 100 D; Šiftar Ludovik 40 D; Poredoš Karel, Cipot Ivan 30—30 D; Sedonja Franc, Benko Franc, Goričan Karel, Goričan Jánoš, Cipot Mikloš, Šiftar Franc 20—20; Goričan Franc, Goričan Jožef, vd. Perša Miklošova, Bükvič Žuža, Perša Franc, Sečko Štefan, Cipot Karel (22), Cipot Jánoš (36), Kardoš Trejza, Šiplič Ivan, Lepoša Štefan, Pavel Ludovik, Cipot Karel, Flisar Štefan, Cipot Marija, Grábar Ana, Benčec Franc, Cipot Liza, Péntek Karel, Német Jánoš, Pavel Karel, Benkič Štefan, Šiftar

Ivan, Kološa Jánoš, Kisilák Kálman, Barbarič Štefan, Sever Ivan, Škraban Štefan 10—10 D; Škrilec Jánoš 15 D; Žibrik Lajoš i Károl 30 D; Sedonja Mihál, Cipot Franc (18), Škrilec Franc, Nemeč Jánoš 5—5 D; Kozic Fána 6 D. — Vsevküper 691 D. — Pobéráči: Cipot Franc i Péntek Jožef.

Vés Vaneča: Vrečič Viktor 20 D; Godina Franc i Fána 30 D; Šavel Aleksander, Šavel Franc župan, Fujs Šandor 15—15 D; Temlin Štefan, Ritoper Franc, Bencik Aleksander, Bencik Jánoš, Mikola Franc, Šavel Elek, Slivnjek Matija (61), Slivnjek Jožef, Flisar Kálman, Novák Štefan, Lončar Ivan, Šavel Franc, Obál Jožef, Kocen Ivan, Sečko Ludvik 10—10 D; Šiplič Franc 7 D; Bedök Jánoš, Erdéli Lajoš, Fujs Jožef, Verén Štefan 6—6 D; Šavel Šandor, Šavel Karol, Šinkéc Šandor, Bedök Lajoš, Mikola Šandor, Mikola Jánoš, Bencák Lajošova, Bencák Ivanova, Kološa Jožef, vd. Žibrik Štefanova, Slivnjek Matija, Temlin Štefan, Ritoper Matija, Temlin Jožef, Zvér Jožef, Šiplič Šandor, Kúlič Matija, Bánfi Ivan, Šavel Kolman, Šavel Jánoš, Šantavec Jánoš, Barbarič Štefan, Sedonja Ivan, Boldižár Károl, Boldižár Franc, Bánfi Lajoš, Čizmarič Štefan, Horvát Štefan, Cigüt Kata, Bánfi Matija, Bánfi Józef, Kolar Ivanova, Godina Matija, Sedonja Franc, Bergles Franc, Pintarič Józef, Bokan Mihál, Kúlič Jánoš, Berke Ivan 5—5 D; Lanšček Vince 4 D; Jonáš Jožefova, Kološa Ivan, Hašaj Mikloš, Buzeti Franc 2—2 D; Šiplič Štefan 3 D. — Vsevküper 497 Din. Fobéráč Vrečič Viktor. Tak je v Püconskoj gmajni z gmajnskím dárom — 500 D — vsevküper 12,180 Din lübézni dára prišlo vküper na Lendavsko cerkev. Več, kak v vsé drúgi gmajnaj (zvün Sobotške, kje je ešče nej bilô pobéranje).

Püconska gmajna je zaistino srcé Prekmurskoga evangeličanstva. Vö nam je skázala svojo matersko lübézen — ár njéna filla (či) je bila ešče pred 30 léti naša fara. Gospodni Bóg jo naj zdrži vedno močno, napunjeno z lübéznostjov, da bode vsigdár mogóča pomáhati i otávlati te slabe! Boži blagoslov naj bode z vsákím dobroga srcá daritelom i vrélim pobéráčom! Sk.

Apače. Za harmonium vu naše raztorjenosti molitvárnico, kak dobrovolne dári so aldúvali z Murske Soboté v Dináraj: Benko Josip drž. poslánec i senioratni inšpektor 200, Kovátš Štefan senior 50, Kerčmár Zoltán misioniski predgar 50, Pretnar Franc železničar 10, Jarnevič Pe-

ter drakslar 30, Šiftar Ludvik mlinar 25, Pollak Julij pekar 5, Sečko Ivan posestnik 20, Benkič Janez gostilničar 30, Heklič Štefan trgovec 50, Jakiša Josip mehaničar 20, Malačič Janez čevljar 5, Vlaj Josip pekar 20, Rehn Janez kovač 20, Cár Šándor posestnik 10, Schöck Šamuel málar 10, Kreditna Banka d. d. 50, Nemeč Janez trgovec 50, Brata Šiftar trgovec 50, vd. Dobrai Jánošova hotelirka 50, Jonáš Janez trgovec 20, Benčec Franc trgovec 10, Sočič Franc kavarnar 20, Flisár Josip gostilničar 30, Seršen Ivan posestnik 30, Darvaš Ferenc vp. vučitel 20, Klojčnik Ignac gostilničar 20, Pörš Jurij posestnik 10, Samec N. živinozdravnik 20, Černjavič Aleksander restaurater 20, Dr. Vučak Štefan zdravnik 50, vd. Kardoš Josipova trgovka 20, Kukul Károl krojač 10, Lipič Josip bančni ravnatelj 30, vd. Dr. Goljevšček Josipova 20, Dr. Škerlák Vladimír odvetnik 20, Vratarič Josip posestnik 20, Kúčan Emilia 10, Benko Štefan krojač 20, vd. Pollák Josipova pekarnarica 30, Pojbič Josip posestnik 10, Barbarič Kata posestnica 10, vd. Plöchl Janezova posestnica 50, vd. Hartman Ferencova 20, Flisár Jánoš vp. vučitel 20, Novák Štefan krojač 20, Bác Ludvig hotelir 30 Din; — z Gradišča: Vučkič Franc i Horváth Ana posestnika 5—5 Din; — z Puconec Kúhár Štefan pos. i župan 10 Din; — z Gornje Radgone Talánji Franc gostilničar 50 Din. — Vsém našim daritelom z tóv potjöv se najlepše zahválimo; posebno pa túdi gospodi Jarnevič Peter drakšlari z Murske Soboté, ki so nam pri zbiranju dárov z krščanskov lübéznostjöv vrémen i trüd aldúvavši pomákali. Srčno se zahválimo túdi Puconskoj fari, štera nam je posódo za sv. krst darúvala. Boži blagoslov vam želémo vsém, ki se trüдите, naj on posvét, šteroga je Gospód med nami vužgao, vö ne vgásne, nego naj daleč svéti na Njegovo díko! — *Apačna evang. diaspóra.*

Skazlivost.

Pisao: HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Gda se narodimo se Žé včasí svéta skazilvi obráz smeje próti nam, Tak se nam pokáže, da bi na svéti samo v mléki i v médi plavalo človeče živlénje, brezi vsáke žalosti i trplénja.

Či nás nesreča doségne, či se z nami nepravíčnost zgodí, té istina k nam pride svét z svojim tájlemánjom. Či bi pa mi tó oblást meli, da bi vsákómí človeki lahko v srcé pogled-

noli, zbojali bi se, vidôči veliko skazlivost ľudstva.

Kelko skazlivosti vidimo dnes v človečoj družbi. Ljudje svoj obraz zakrijejo z fašenskim robcom, nê eden, nê drugi nešče pokazati svoj právi obraz.

Kelko skazlivosti vidimo dnes vu družini, v osnávlanji gingave decé. Svět svoje skazlivost kôp goripritéži na človečo družbo, na družine' na edinca, záto se pa ne moremo čudúvati, da túdi v verskom živilenji najdemo i vidimo skazlivost.

Vidimo krstšanske lúdi, kí se veselijo božíčnomi svétki, ali Kristušovo rojstvo pa dônok samo za pripovêst držíjo.

Vidimo krstšanske lúdi, kí na vüzemske svétke na sébe oblečêje svoj lêpi gvant, túdi v cêrkev ído, ali v vekivečnoj istini vüzemskoga z mrtvi goristanênja pa ne verjejo.

Vidimo krstšanske lúdi, šteri tak jêjo Kristušov krúh i tak pijêjo Kristušovo vino, da se v njihovom srci ne zgodi čudovrêdno spreobrênje, neprijátelstvo prôti grehi i istinsko pokoročimênje.

Záto zdá poglednimo, vrdenimo vsi samoga sébé. Oh kelkokrát se túdi z nami zgodi, da pozábimo posvetiti nedelni den i Bože ímé. Dostakrát drúgo kázemo z svojim obrázom, kak pa mislimo i čútimo z svojim srdcom. Dostakrát se prôti svojemi bližnjemi za njegovoga nájbôgšega prijátela kázemo i odzmoútra, v srci smo pa njegov nájkvíš neprijátel.

Ali záto túdi jeste tákša vernost, štera je brezi skazlivosti. Štera je tó? Gda nam Gospodin Bôg zapovedáva i mi ga pa bôgamo, kak njegova verna deca. Gda se ne štúkamo pôleg toga, ali jeste Bôg, ali nê, nego tó verjemo i známo, kak Kristušova odkúplena deca.

Gda nam je vseedno, ali kalendár fašenek, ali post káže, ár mi dobro známo tó, da je grêh túdi v fašenskom vrêmeni grêh i da je istinski post dŭše post.

Brezi skazlivosti bodôča vernost je tista, štera zná i ščé spoznati i požalúvati svoje grehe i štera je túdi pripravljena pokoro činiti.

Ludjé! Záto očistimo sébé od vsáke skazlivosti, pokázimo sébé pred ljudmi za tákše, kakší smo, ne želimo eden drúgomi kvára i škode. Povrnimo se vsi k našemi Odkúpiteli, ár nás On po méra stezi ščé voditi.

Tak postáne v našem grêšnom živilenji vekivečen trôšt sledêča Kristušova rêč:

„Velim vám, ka tak radost bude v nébi med ednim grêšnikom pokoro činêčim bole, liki nad devêtêdesêtdevêt pravičnimi, šterim je nê potrébno pokore“.

Vekivečen žitek iščem.

Z nemščine poslovenčo Flisár Jánoš vp. vučitel.

(Na obsojno nôto.)

Vekivečen žitek iščem,
Gde blájžen bodem;
Za obládnost se bojújem,
V-njem pokoj najdem.
Nika me nezadrži.
Ár me boža rêč bŭdi.
Napré vdérjam, napré terem,
Drági kinč dobim!

Od pozvánja gorêč gnáni
K-večnomi dômi;
Kama neprído ti mánji
K-ágneca trôni:
Namenjavam jas príditi,
Nika se nê müditi.
Te zámüden êe pogüblen
Kinča ne dobi!

Jezuš žitek mi ravnaj tí
K-onomi cili;
Ravnaj poti, moje moči,
Boj meni míli.
Svêta zapelávanji
Ino ošpotávanji.
Mi dáj z-svoje svête vôle
Prôti stánoti!

Tí me vodi ino pelaj,
Vu sebi sem slab;
Srdce moje k-sebi ravnaj,
Ár poménkam rad.
Li tvoja rêč me krepí
Ino srdce oživí.
Te bom spêvao tam pri cili
Hožánno v-dfki!